

SZKOLENIE DOWÓDCÓW OSP

TEMAT 8: Organizacja i funkcjonowanie Jednostek Operacyjno-Technicznych OSP (JOT OSP)

Autor: Stanisław Mikulak

Jednostka operacyjno-techniczna OSP (JOT)

Przez jednostkę operacyjno-techniczną ochotniczej straży pożarnej zwaną dalej JOT należy rozumieć powołany spośród członków czynnych pododdział strażaków ratowników OSP przeznaczony do działań ratowniczych.

Kategorie JOT.

Kategoryzacja polega na sklasyfikowaniu JOT według określonych zasad (standardów) oceniających ich możliwości w działaniach ratowniczych i zabezpieczających. Kategoryzacja to wyróżnienie w klasyfikacji pokazujące skrótowo (określonym symbolem) wartość bojową jednostki operacyjno-technicznej.

Zasady powoływania JOT

Skład osobowy JOT powinien być dobrany spośród członków czynnych OSP posiadających odpowiednie predyspozycje psychiczne i fizyczne oraz spełniających wymogi stawiane strażakom ratownikom OSP.

Przed powołaniem do JOT naczelnik OSP przeprowadza indywidualne rozmowy z kandydatami, zapoznaje ich z obowiązkami i uprawnieniami, a także uświadamia szczególną rolę i prestiż strażaka ratownika.

Po skompletowaniu listy kandydatów naczelnik przedstawia ją zarządowi OSP, który podejmuje uchwałę powołującą JOT odpowiedniej kategorii.

Wyróżniamy następujące kategorie JOT:

Kategoria I – JOT zdolna do podjęcia w czasie dysponowania do 5 min n/w działań:

- działania ratownicze w czasie pożarów,
- działania ratownicze w czasie katastrof, wypadków i awarii technicznych, szczególnie komunikacyjnych,
- działania ratownicze w czasie zagrożenia wodnego (głównie powodziowego) lub ekologicznego lub chemicznego,
- udzielenie zgodnie z obowiązującymi procedurami pierwszej pomocy medycznej,
- działania zabezpieczające w czasie innych zagrożeń.

JOT w sile plutonu z terenem własnego działania obejmującym powiat.

Kategorie JOT cd.

Kategoria II – JOT zdolna do podjęcia w czasie dysponowania do 5 min n/w działań:

- działania ratownicze w czasie pożarów,
- działania ratownicze w czasie katastrof, wypadków i awarii technicznych szczególnie komunikacyjnych,
- udzielenie zgodnie z obowiązującymi procedurami pierwszej pomocy medycznej,
- działania zabezpieczające w czasie innych zagrożeń.

JOT w sile plutonu z terenem własnego działania obejmującym powiat.

Kategorie JOT cd.

Kategoria III – JOT zdolna do podjęcia w czasie dysponowania do 5 min n/w działań:

- działania ratownicze w czasie pożarów,
- udzielenie zgodnie z obowiązującymi procedurami pierwszej pomocy medycznej,
- działania zabezpieczające w czasie innych zagrożeń.

JOT w sile 1 sekcji z terenem własnego działania obejmującym gminę.

Kategorie JOT cd.

Kategoria IV – JOT w OSP lokalnego działania zdolna do podjęcia w czasie dysponowania do 10 min ograniczonych działań ratowniczych w czasie pożarów oraz działań zabezpieczających podczas innych zagrożeń.

JOT w sile 1 sekcji z terenu własnego działania obejmującym miejscowość będącą siedzibą OSP.

Kategorie JOT cd.

JOT Specjalistyczna – przygotowana do specjalistycznych działań ratowniczych i zabezpieczających w czasie klęsk żywiołowych, katastrof, awarii i innych zagrożeń.

Rodzaj działań ratowniczych, czas dysponowania, podstawowe wymogi organizacyjno-techniczne i teren własnego działania dla JOT specjalistycznej powinny być ustalone w dokumencie powołującym tą jednostkę (uchwała OSP z załącznikami) oraz powiatowym lub wojewódzkim planie ratowniczym.

Regulamin organizacyjny JOT

Zarząd OSP na podstawie statutu OSP powołuje na wniosek naczelnika jednostkę operacyjno-techniczną i ustala dla niej regulamin organizacyjny. Podjęta przez zarząd uchwała w tym przedmiocie jest wewnętrznym aktem prawnym obowiązującym w danej OSP.

Regulamin JOT określa:

- cel oraz zasady powołania i funkcjonowania JOT,
- zakres działania JOT i jej zadania,
- kierowanie (dowodzenie) JOT – uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność dowódców,
- obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność strażaków ratowników OSP powołanych do JOT oraz stawiane im wymagania.

JOT kieruje jednoosobowo naczelnik OSP przy pomocy dowódców niższego szczebla: z-cy naczelnika, dowódcy plutonu, dowódcy sekcji. W czasie akcji ratowniczych naczelnik dowodzi działaniami JOT przy pomocy dowódców zastępów (załóg).

Naczelnik OSP ponosi odpowiedzialność statutową za: przygotowanie do działań, gotowość bojową i sprawność JOT, a także zapewnienie bezpieczeństwa strażaków ratowników OSP.

Do obowiązków naczelnika należy:

- kierowanie całokształtem działalności JOT i nadzór nad jej gotowością bojową,
- typowanie członków czynnych do składu osobowego JOT,
- dysponowanie siłami i środkami JOT,
- dowodzenie załogami JOT w czasie działań ratowniczych i zabezpieczających,
- współdziałanie na przydzielonym odcinku działań z innymi służbami i jednostkami ratowniczymi uczestniczącymi w akcji,
- zapewnienie zgłoszenia do właściwego ośrodka dyspozycyjnego każdego wyjazdu i powrotu załogi JOT,

Obowiązki naczelnika cd.

- dopilnowanie sporządzenia wymaganej dokumentacji z udziału JOT w akcjach ratowniczych i zabezpieczających,
- zapewnienie natychmiastowego zgłaszania do właściwego ośrodka dyspozycyjnego niezdolności do działań załogi JOT,
- nadzorowanie sprawności oraz prawidłowej eksploatacji i konserwacji sprzętu i wyposażenia JOT zgodnie z wymogami określonymi w instrukcjach i innych dokumentach,
- planowanie szkolenia JOT oraz nadzór nad realizacją planów i zajęć szkoleniowych; udział bezpośredni w szkoleniu,

Obowiązki naczelnika cd.

- nadzór nad właściwym zabezpieczeniem sprzętu i wyposażenia JOT przed kradzieżą,
- utrzymywanie dyscypliny organizacyjnej oraz dbanie o właściwą atmosferę i koleżeństwo,
- nadzór nad przestrzeganiem bhp oraz badaniami lekarskimi ratowników OSP,
- informowanie Zarządu OSP o problemach organizacyjnych i sprzętowych JOT oraz wnioskowanie sposobu ich usunięcia,
- dokumentowanie działalności JOT w książce naczelnika OSP i innych wymaganych dokumentach.

Do obowiązków d-cy zastępu (załogi) należy:

- wykonywanie rozkazów i poleceń naczelnika OSP, jego zastępcy, dowódcy plutonu i dowódcy sekcji,
- sprawdzanie sprawności sprzętu i wyposażenia obsługiwanego przez załogę,
- zgłaszanie do ośrodka dyspozycyjnego wyjazdu załogi do akcji oraz na ćwiczenia i inne zajęcia,
- nadzór nad bezpiecznym dojazdem i natychmiastowe powiadomienie ośrodka dyspozycyjnego o zaistniałym wypadku lub innej przeszkodzie w dotarciu na miejsce akcji,
- zameldowanie kierującemu akcją przybycia zastępu z podaniem wyposażenia sprzętowego,

Obowiązki d-cy zastępu cd.

- dowodzenie na przydzielonym odcinku w sposób zapewniający wykonanie powierzonego przez kierującego akcją zadania,
- współdziałanie z innymi załogami działającymi na odcinku bojowym,
- utrzymywanie ustalonej łączności na miejscu akcji oraz z ośrodkiem dyspozycyjnym,
- zapewnienie na miarę posiadanych możliwości bezpieczeństwa członkom uczestniczącym w akcji,

Obowiązki d-cy zastępu cd.

- zameldowanie nadrzędnemu dowódcy lub kierującemu akcją wykonania zadania i po uzyskaniu zgody zapewnienie bezpiecznego powrotu do strażnicy,
- zameldowanie ośrodkowi dyspozycyjnemu oraz naczelnikowi OSP o powrocie z akcji, ćwiczeń, itp.,
- dopilnowanie doprowadzenia do sprawności sprzętu i wyposażenia załogi i zameldowanie o tym ośrodkowi dyspozycyjnemu,
- sporządzenie ustalonej (wymaganej) dokumentacji z udziału w akcji, ćwiczeniach itp. działaniach.

Wymagania stawiane strażakom ratownikom OSP powołanym do JOT:

- wiek 18 – 60 lat,
- wykształcenie, co najmniej pełne podstawowe,
- dobry stan zdrowia potwierdzony zaświadczeniem lekarskim o dopuszczeniu do działań ratowniczych,
- odporność na stres – opanowanie i spokój w sytuacjach trudnych,
- zdyscyplinowanie i zaangażowanie oraz poczucie odpowiedzialności,
- zdolność podejmowania szybkich decyzji,
- stanowczość i konsekwencja w realizacji powierzonego zadania,
- koleżeństwo i kultura osobista oraz wrażliwość na nieszczęście ludzkie,
- wykształcenie podstawowe strażaka ratownika OSP,

Wymagania stawiane strażakom ratownikom OSP powołanym do JOT cd.

- wyszkolenie specjalistyczne – przewidziane do specjalnych działań ratowniczych lub obsługi sprzętu ratowniczego,
- przeszkolenie z zakresu BHP oraz obsługi sprzętu dróg oddechowych,
- samokształcenie doskonalące.

Strażak ratownik OSP ponosi odpowiedzialność statutową za wykonywanie powierzonych zadań i obowiązków oraz przestrzeganie dyscypliny organizacyjnej i postanowień regulaminu,

Wymagania stawiane strażakom ratownikom OSP powołanym do JOT cd.

Strażak ratownik OSP będący zarazem kierowcą samochodu pożarniczego lub uprawnionym do prowadzenia innego środka transportu jest odpowiedzialny za:

- sprawność powierzonego mu środka transportu,
- zachowanie niezbędnej ostrożności w czasie jazdy do akcji oraz podczas innych wyjazdów,
- obsługę w czasie akcji środka transportu i zainstalowanych w nim urządzeń w sposób zapewniający sprawne wykonanie zadania oraz bezpieczeństwo ratowników,

Wymagania stawiane strażakom ratownikom OSP powołanym do JOT cd.

- doprowadzenie środka transportu i jego urządzeń po powrocie z akcji do ponownej sprawności,
- utrzymanie powierzonego środka transportu w należytej czystości i konserwacji,
- zgłoszenie naczelnikowi OSP upływu terminu ważności dokumentów dopuszczających sprzęt do użytkowania.

WYKORZYSTANO:

- „Wytyczne w sprawie wyposażenia jednostek Operacyjno-Technicznych OSP w sprzęt i środki niezbędne do działań ratowniczych” wprowadzone Uchwałą nr 182/31/2006 Prezydium ZG ZOSP RP z dn. 08 września 2006r.
- „normatywne wyposażenie ratowników OSP”, wprowadzone Uchwałą nr 124/22/2005 Prezydium ZG ZOSP RP z dn. 28 czerwca 2005r.
- Kategoryzacja Jednostek Operacyjno-Technicznych Ochotniczych Straży Pożarnych – opracowanie ZG ZOSP RP wydane przez Zarząd Wojewódzki ZOSP RP w Gdańsku w 2005r.
- Sprzęt, Normatywy - ABC strażaka ochotnika nr 23 – opracowanie wydane przez Zarząd Wojewódzki ZOSP RP w Gdańsku.
- www.zgzosprp.pl

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ